

AAE-239-40 Seat No. _____

B. A. (Sem. V) Examination

October/November - 2016

History : CC - 509

1. Cultural History of India (Optional)

2. History of U.S.A. 1861 to 1912 AD (Optional)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

1. Cultural History of India (Optional)

સૂચના : દરેક પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

૧ સંસ્કૃતિની વ્યાખ્યા આપી તેના ઘડતરમાં કયા પરિબલો ભાગ ભજવે છે તેની ચર્ચા કરો.

અથવા

૧ ભારતીય સંસ્કૃતિનાં વિશિષ્ટ લક્ષણો જણાવો.

૨ ભારતીય સંસ્કૃતિ પર રામાયણ અને મહાભારતનો પ્રભાવ વર્ણવો.

અથવા

૨ બૌદ્ધ ધર્મે ભારતમાં શિક્ષણ, સાહિત્ય અને કલાના ક્ષેત્રે આપેલ પ્રદાન વર્ણવો.

૩ સમ્રાટ અશોકના લોક કલ્યાણનાં કાર્યો જણાવો.

અથવા

AAE-239-40]

1

[Contd...

૩ ચંદ્રગુપ્તબીજાની રાજકીય અને સાંસ્કૃતિક સિદ્ધિઓ વર્ણવો.

૪ ગુપ્તયુગ દરમ્યાનનો સાંસ્કૃતિક વિકાસ વર્ણવો.

અથવા

૪ પ્રાચીન ભારતે ગણિતશાસ્ત્ર, વૈદકશાસ્ત્ર અને રસાયણશાસ્ત્રના ક્ષેત્રે કરેલ પ્રગતિ વર્ણવો.

૫ ટૂંકમાં જવાબ આપો : (ગમે તે સાત)

(૧) સભ્યતા એટલે શું ?

(૨) શ્રીમદ ભગવદ્ વિશે પાંચ વાક્યો લખો.

(૩) જૈન શબ્દનો અર્થ સમજાવી 'તીર્થંકર' શબ્દની વિભાવના જણાવો.

(૪) જૈન ધર્મનું પાયાનું સૂત્ર કયું છે ?

(૫) ભારતીય મંદિર સ્થાપત્યના ઇતિહાસમાં જૈનોનો ફાળો જણાવો.

(૬) ધર્મ અને તત્ત્વજ્ઞાનના ક્ષેત્રે બૌદ્ધ ધર્મે ભારતીય સંસ્કૃતિને શું ફાળો આપ્યો છે ?

(૭) બૌદ્ધ ધર્મે શિક્ષણ ક્ષેત્રે આપેલ ફાળો જણાવો.

(૮) કયા પ્રદેશ પરના આક્રમણબાદ મૌર્ય સમ્રાટ અશોકનું હૃદય પરિવર્તન થયું ?

(૯) પ્રાચીન ભારતની ખ્યાતનામ વિદ્યાપીઠ કઈ ?

(૧૦) પશ્ચિમ ભારતની કઈ વિદ્યાપીઠમાં પ્રવેશ મેળવવા માટે વિદ્યાર્થીઓ ભારે ધસારો રહેતો ? શાથી ?

(૧૧) હ્યુ-એન-સંગ કોણ હતો ? તે ભારત શા માટે આવ્યો હતો ?

(૧૨) ચંદ્રગુપ્ત બીજાના નવ સાહિત્ય રત્નો કયા ?

2. History of U.S.A. 1861 to 1912 AD (Optional)

સૂચના : દરેક પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

૧ અમેરિકન આંતરવિગ્રહનાં કારણો જણાવો.

અથવા

૧ અબ્રાહમ લિંકનની કારકિર્દી અને સિદ્ધિઓ વર્ણવો.

૨ અમેરિકામાં થયેલ પોપ્યુલીસ્ટ ચળવળ ઉપર વિવેચનાત્મક નોંધ લખો.

અથવા

૨ ઈ.સ. ૧૮૯૮ના સ્પેનિશ-અમેરિકન યુદ્ધનાં કારણો જણાવો.

૩ અમેરિકામાં થયેલ પ્રગતિવાદી ચળવળની રૂપરેખા આપી તેનાથી થયેલ વિવિધ સુધારાઓનું મૂલ્યાંકન કરો.

અથવા

૩ પ્રમુખ થિયોડોર રૂઝવેલ્ટની ગૃહનીતિની સમીક્ષા કરો.

૪ થિયોડોર રૂઝવેલ્ટની વિદેશનીતિ ચર્ચો.

અથવા

૪ પ્રમુખ ટાફ્ટની ડોલર ડીપ્લોમેસી નીતિનું મૂલ્યાંકન કરો.

૫ નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : (ગમે તે સાત)

- (૧) થિયોડોર રૂઝવેલ્ટે કામદારોના કલ્યાણ માટે કયા સુધારા કર્યા હતા ?
- (૨) અમેરિકાની ખુલ્લાદારની નીતિથી ચીનને શું લાભ થયો હતો ?
- (૩) પ્રગતિશીલ ચળવળનો લાભ કોને મળ્યો ન હતો ?
- (૪) આંતરવિગ્રહની અમેરિકાના વ્યાપાર ઉદ્યોગ ઉપર શી અસર થઈ ?
- (૫) દક્ષિણના રાજ્યોએ સંઘમાંથી છૂટા પડી કયા સંઘની સ્થાપના કરી હતી ?
- (૬) અબ્રાહમ લિંકનની રાજકીય કારકિર્દીની શરૂઆત કઈ રીતે થઈ હતી ?
- (૭) મોટા કોર્પોરેશનના અનિષ્ટો વિરૂદ્ધ પ્રચાર કરવા રૂઝવેલ્ટે કઈ સંસ્થા સ્થાપી હતી ?
- (૮) રૂઝવેલ્ટે સરકારી કર્મચારીઓ માટે કયો કાયદો પસાર કર્યો ?
- (૯) ક્યૂબાના નાગરિકોએ સ્પેન વિરૂદ્ધ બળવો કોના નેતૃત્વમાં કર્યો હતો ?
- (૧૦) સ્પેનિશ-અમેરિકન યુદ્ધમાં અમેરિકાના કયા વર્તમાનપત્રોનો ફાળો હતો ?
- (૧૧) કયા સુધારાથી વિલ્સને અમેરિકામાં આવકવેરો દાખલ કર્યો ?
- (૧૨) ટાફ્ટની ડોલરની રાજનીતિમાં કયા વિદેશમંત્રીએ ભાગ ભજવ્યો હતો ?